

Jeg vil ogsaa pege paa den Betydning, det kan have, at vi faar et Vink om, hvorledes man i vore Nabolande vil stille sig til denne Del af Loven. Det vilde være saare uheldigt, om vi fik vedtaget Regler her, som man ikke i store Træk vilde følge i vore Nabolande.

Hvis det drejede sig om Lovforslagets endelige Vedtagelse, vilde jeg af disse Grunde have følt mig forpligtiget til at stemme imod, men da man vel kan bevare Haabet om, at det ved fortsat Behandling her paa Rigsdagen vil lykkes at faa tilvejebragt en tilfredsstillende Ægteskabslov, vil jeg afholde mig fra at stemme.

Pinstrup: Jeg vil gerne gøre nogle Bemærkninger om det foreliggende Lovforslag, inden vi gaar til Afstemning. Hvis dette Lovforslag bliver til Lov i denne Samling i den Skikkelse, som det nu har, vilde det efter min Mening være den største Overrumpling og Overraskelse for Befolkningen. Thi det store Lovværk, som her er Tale om, kender man slet ikke ude i Befolkningen. Ude i Landet har man kun diskuteret en mindre væsentlig Enkelthed, nemlig Spørgsmaalet: Tvungen borgerlig eller valgfri Ægteforening. Jeg vilde tillægge netop dette Spørgsmaal mindre Betydning, hvis det ikke var saaledes efter min Opfattelse, at netop tvungen borgerlig Ægteforening er et bevidst Led i hele Lovens Tendens. Men denne Lovens Tendens har den offentlige Mening her i Landet ikke faaet fat paa endnu, og det er min Optattelse, at denne Tendens vil være en Gift for Ægteskabets bærende Idé, for Ægteskabet som livsvarig Institution, og den vil derved virke opløsende og nedbrydende for Samfundets Sundhed og sædelige Kraft. Lovforslaget, saadan som jeg kan forstaa det, og de Motiver, som ledsager det, stiller de gamle selverhvervende Kvinder og deres Kaar op som det attraaværdige for den gifte Kvinde med Hensyn til Raadigheden over Tid og med Hensyn til Arbejde og Løn. De selverhvervende Kvinders Stilling er jo blevet særdeles god i Kraft af de nye Lønningslove, og i det hele taget saaledes som Forholdene har udviklet sig, de nye store Gager med Pension o. s. v. De kan føre en ganske anderledes flot Tilværelse, fordi de kun har sig selv at sørge for. Manden, der har den samme Gage i den Stilling, han har, skal forsørge Kone og Børn og kan ikke byde sin Hustru samme økonomiske Vilkaar, som de andre Kvinder har at leve under. Forslaget ægger den gifte

Kvinde til at se hen til disse andre, sammenligne sig med dem, ud fra den Betragtning, at det er alene disse andre, der virkelig fører en menneskeværdig Tilværelse. Men selv om det er saadan — jeg vil sige lykkeligtvis —, at det store Flertal af gifte Kvinder vil forstaa og erkende, at de har en anden Rigdom paa anden Maade — jeg tænker her nærmest paa den Rigdom, en Kvinde har i Egenskab af Moder —, en Rigdom, som de andre jo aldrig faar Del i, saa vil alligevel en Misopfattelse af Ægteskabets Karakter lidt efter lidt trænge ned i Befolkningen.

Afopløsende Arter ogsaa Bestemmelsen om Øvrighedens Indblanding i Ægtefællernes indre Anliggender, baade angaaende Børnene og angaaende Ægtefællernes Økonomi. Ægtefællerne maa enes om disse Ting; det kan ikke nytte at have nogen fremmeds Indblanding der, og kan de ikke enes, maa de skilles, ikke saa let som Lovforslaget gør det, men saaledes som Vilkaarene har været hidtil for at blive skilt. Lovforslagets § 80 lyder saaledes: „En Ægtefælle, som yder sin Ægtefælle Bistand i dennes Erhvervsvirksomhed, har, selv om Overenskomst derom ikke er truffet, Krav paa passende Vederlag for sit Arbejde, naar det under Hensyn til dettes Art og de øvrige Omstændigheder maa anses for rimeligt, at Vederlag skulde ydes“. Det vil altsaa med andre Ord sige, at efter dette Forslag kan Husmandskoner og Gaardmandskoner gaa til Øvrigheden og forlange en Timebetaling for at trække Køerne hjem, for at malke dem eller for at luge Mandens Roer eller tage Mandens Kartoffer op eller for at stoppe hans Strømper o. s. v., og jeg ved ikke, hvor vi ender. Jeg mener, at hvis Rigsdagen vedtog saadant noget Galimathias, vilde Vælgerne mene, at vi burde kasseres alle til Hobe, hvis vi en Gang faar et Valg, og vi var da heller ikke bedre værd efter min Mening. Den sunde Fornuft vilde paa det kraftigste reagere mod en saadan Lovbestemmelse.

Jeg mener, at dette Lovforslags Tendens er at gøre Befolkningen klar over, at fremtidig skal Ægteskabet ikke indgaa ud fra den Forudsætning, at det skal være for Livet, at Ægtefællerne skal være fælles om Midler og Maal. Nej, det skal være et slet og ret Kontraktforhold; man prøver det, ligesom man prøver en anden Forretning, indgaar en Kontrakt paa Tid. Derfor skal der naturligvis heller ingen Højtidelighed være forbundet med dets Indstiftelse. Det er ligesom en anden af Dagens Forretninger, man gaar til Giftefogeden